ISNN 3030-3907

2026/2
VOLUME 5

DEVELOPMENT OF SCIENCE

ILMIY JURNAL

Development of science

Ilmiy jurnal

2026/2 VOLUME 5

ISSN 3030 -3907

Ilmiy jurnal OAK rayosatining 2024 yil 27 sentabrdagi 361-son qaroriga asosan 02.00.00 kimyo fanlari hamda 2025 yil 12 fevral 367- son qaroriga asosan 05.00.00 texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

BOSH MUHARRIR:
Temirov Alisher Hoshim o‘g‘li – texnika fanlari falsafa doktori (PhD),Dotsent.
TAHRIRIYAT KENGASH RAISI:
Fozilov Sadriddin Fayzullayevich – texnika fanlari doktori, professor
TAHRIRIYAT KENGASH A’ZOLARI

TEXNIKA FANLARI/ TECHNICAL SCIENCES/ ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Bozorov G‘ayrat Rashidovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Abdurahmonov Olim Rustamovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Adizov Bobur Zamirovich
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, professor
Hayitov Ruslan Rustamjonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Jumayev Qayum Karimovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Berdiyev Dorob Murodovich
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor
Maxmudov Rafiq Amonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Tilloyev Lochin Ismatilloyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Raxmonov Qahramon Sanakulovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Barakayev Nusratullo Rajabovich
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor.
Jo‘rayev Xayrullo Fayziyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Panoyev Erali Rajabboyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Ataullayev Sherzod Nabiullyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Murodov Malik Negmurodovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Axmedova Ozoda Bahronovna
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti.
Safarov Bahri Jumayevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Xaydarov Axtam Amonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Safarov Jasur Alijon o‘g‘li
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Асадова Раъно Дилмуратовна
Тошкент Давлат техника университети доценти

KIMYO FANLARI/ CHEMICAL SCIENCES/ ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Axmedov Voxid Nizomovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Umarov Baqo Bafoyevich
Buxoro Davlat Universiteti, professor
Kodirov Abduaxad Abduraximovich
Qarshi davlat Universiteti, professor
Qurbonov Mingniqul Jumagulovich
Qarshi davlat Universiteti, dotsent
Turemuratov Sharibay Naurizbaevich
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Qoraqalpog‘iston bo‘limi Bosh ilmiy kotibi, professor
Tursunov Kaxor Shonazarovich
Qarshi davlat Universiteti, professor
Do‘stov Hamro
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Panoyev Nodir Shavkatovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Olimov Bobur Bahodir o‘g‘li
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Kasimov Sherzod Abduazimovich
Termiz Davlat Universiteti, professor.
Aliqulov Rustam Valiyevich
Termiz Davlat Universiteti, professor
Tropov Xamza Tursunovich
Samarqand Davlat Universiteti, professor

IQTISODIYOT FANLARI/ ECONOMICS/ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Nizamov Aslitdin Badreddinovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Boboyev Akmal Choriyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Ergashxojayeva Shaxnoza Djasurovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, professor
Saidaxmedova Nodira Ilxomovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, professor
Muxsinov Bekzod Toxirovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Shakarov Qulmat Ashirovich
Renessans ta'lim universiteti,dotsent.
Jumaeva Zulfiya Qayumovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Norova Salomat Yusupovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Avezova Shaxnoza Maxmudjonovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Jalilov Jamshid G‘anijonovich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, dotsent
Xasanova Gulruh Djumanazarovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.

PEDAGOGIKA FANLARI/ PEDAGOGICAL SCIENCES / ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Siddiqova Sadoqat G‘afforovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Zoyirov Erkin Xalilovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, DSc, professor
Gaffarov Feruz Hasanovich
Puchon Universiteti, *professor*
Ruziyev Davron Yuldashevich
Buxoro Davlat Universiteti, professor
Muradova Firuza Rashidovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Yunusova Gulandon Samiyevna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
To‘xtayeva Zebo Sharifovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Navro‘zova Gulchixra Nigmatovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Uzoqova Laylo Polvonovna
Buxoro muhandislik – texnologiya instituti, dotsent.
To‘raqulova Marjona Qiyom qizi
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Muradova Zarina Rashidovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Murodov Sanjar Aslonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Shodiyev Jahongir Jo‘raqulovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent
Gaffarov Laziz Hasanovich
Buxoro muhandislik – texnologiya instituti, dotsent.

Tahririyat a’zolarning to‘liq ro‘yxati jurnalning www.devos.uz saytida keltirilgan.

Tahririyat hay’ati a’zolarining tarkibini o‘zgartirish hamda qo‘shimcha kiritish yoki tahririyat a’zoligidan chiqarish bosh muharrir tomonidan amalga oshiriladi.

ISSN 3030-3907

Development of science ilmiy jurnali 2024 yil 15 aprel kuni №256445 sonli guvohnoma bilan Davlat ro‘yxatidan o‘tgan.

To‘plam elektron ko‘rinishda (pdf formatida) mualliflarga taqdim etiladi. To‘plamga kiritiladigan maqolalarning mazmuni, ulardagi statistik ma’lumotlar va me’yoriy hujjatlarning to‘g‘riligiga hamda har qanday fikr - mulohazalarga mualliflarning o‘zlari mas’ul hisoblanadilar. Talablarga javob bermaydigan maqolalar to‘plamga kiritilmaydi. Tashkiliy qo‘mita maqola matnini qisqartirish, qisman tuzatish kiritish, seksiyalarga joylashtirish huquqiga ega.

ISSN 3030-3907

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TURIZMINING INNOVATSION BOSHQARUVI VA STARTAP LOYIHALARNING TA’SIRI

Najimova Bibizuxra Marat qizi

Chirchiq davlat pedagogika universiteti 2-kurs talabasi

Annotatsiya. Mazkur maqolada O‘zbekiston turizm sohasida innovatsion boshqaruv tizimlarini joriy etish hamda startap loyihalarning iqtisodiy rivojlanishga ta’siri tahlil qilinadi. Tadqiqot jarayonida turizm industriyasida zamonaviy boshqaruv usullari, raqamli texnologiyalar, startap tashabbuslarni qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari va ularning mamlakat iqtisodiyotidagi o‘rni o‘rganiladi. Shuningdek, turizm sohasida innovatsion faoliyatni rivojlantirish orqali yangi ish o‘rinlari yaratish, xizmatlar sifatini oshirish va xalqaro raqobatbardoshlikni kuchaytirish masalalariga alohida e’tibor qaratiladi. Tadqiqot natijalari O‘zbekistonda turizm sohasining barqaror rivojlanishini ta’minlashda innovatsion boshqaruv va startap loyihalarning muhim ahamiyatga ega ekanligini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: Innovatsion boshqaruv, start-up, raqamli texnologiyalar, iqtisodiy rivojlanish, raqobatbardoshlik, investitsiyalar.

Abstract. This article analyzes the impact of the introduction of innovative management systems and startup projects on economic development in the tourism sector of Uzbekistan. In the course of the research, modern management methods, digital technologies, mechanisms for supporting startup initiatives in the tourism industry and their role in the country's economy are studied. Also, special attention is paid to the issues of creating new jobs, improving the quality of services and strengthening international competitiveness through the development of innovative activities in the tourism sector. The results of the study show that innovative management and startup projects are of great importance in ensuring the sustainable development of the tourism sector in Uzbekistan.

Keywords: Innovative management, start-up, digital technologies, economic development, competitiveness, investments.

Аннотация. В данной статье анализируется влияние внедрения инновационных систем управления и стартап-проектов на экономическое развитие туристического сектора Узбекистана. В ходе исследования изучаются современные методы управления, цифровые технологии, механизмы поддержки стартап-инициатив в туристической отрасли и их роль в экономике страны. Также особое внимание уделяется вопросам создания новых рабочих мест, повышения качества услуг и укрепления международной конкурентоспособности за счет развития инновационной деятельности в туристическом секторе. Результаты исследования

ISSN 3030-3907

показывают, что инновационное управление и стартап-проекты имеют большое значение для обеспечения устойчивого развития туристического сектора в Узбекистане.

Ключевые слова: Инновационное управление, стартап, цифровые технологии, экономическое развитие, конкурентоспособность, инвестиции.

KIRISH

Turizm O'zbekistonda iqtisodiy o'sish va diversifikatsiya qilishning ustuvor tarmoqlaridan biri hisoblanadi, chunki u ish bilan ta'minlash, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va mintaqaviy rivojlanishni rag'batlantirish salohiyatiga ega. So'nggi yillarda hukumat turizm faoliyatini rag'batlantirish uchun bir qator islohotlarni amalga oshirdi, jumladan, infratuzilmani rivojlantirish, tartibga solishni takomillashtirish va mamlakatning madaniy va tarixiy merosini targ'ib qilish. Ushbu sa'y-harakatlarga qaramay, turizm sektori uning to'liq iqtisodiy salohiyatini cheklaydigan bir qator tarkibiy, boshqaruv va texnologik qiyinchiliklarga duch kelmoqda.

O'zbekiston turizm sanoatidagi asosiy muammolardan biri bu innovatsion boshqaruv tizimlarining yetarlicha joriy etilmaganligidir. Ko'pgina turizm korxonalari hali ham an'anaviy boshqaruv yondashuvlariga tayanadi, bu esa past operatsion samaradorlikka, manfaatdor tomonlar o'rtasida zaif muvofiqlashtirishga va bozor o'zgarishlariga cheklangan javob berishga olib keladi. Integratsiyalashgan raqamli platformalar, ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish va zamonaviy xizmatlarni boshqarish vositalarining yo'qligi, ayniqsa xalqaro turizm yo'nalishlari bilan solishtirganda, xizmat ko'rsatish sifati va mijozlarning qoniqishiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Yana bir muhim muammo - turizm sohasidagi startap loyihalarining rivojlanmaganligi. So'nggi yillarda tadbirkorlik faoliyati kuchaygan bo'lsa-da, turizm bilan bog'liq startaplar moliyalashtirishning cheklanganligi, institutsional qo'llab-quvvatlashning yetarli emasligi, biznes tajribasining yo'qligi va mavjud turizm infratuzilmasi bilan yetarlicha integratsiya qilinmaganligi kabi to'siqlarga duch kelmoqdalar. Bu qiyinchiliklar innovatsion g'oyalarning tijoratlashuviga to'sqinlik qiladi va sektorning yuqori qo'shimcha qiymatli xizmatlar va yangi ish o'rinlarini yaratish qobiliyatini cheklaydi.

Bundan tashqari, raqamli texnologiyalarning sekin joriy etilishi jiddiy muammo bo'lib qolmoqda. Onlayn bron qilish tizimlari, aqlli turizm yechimlari va raqamli marketing vositalaridan cheklangan foydalanish O'zbekiston turizm mahsulotlarining global ko'rinishini pasaytiradi. Natijada, sektor xalqaro raqobatbardoshligini mustahkamlash va tobora raqamlilashib borayotgan global bozorda texnologik yo'naltirilgan sayyohlarni jalb qilish uchun kurashmoqda.

ISSN 3030-3907

Shu nuqtai nazardan, ushbu muammolarni innovatsion boshqaruv amaliyotlarini joriy etish va startap loyihalarini samarali qo'llab-quvvatlash orqali hal qilish juda muhim ahamiyat kasb etadi. Mavjud muammolarni tushunish va ularni bartaraf etish yo'llarini aniqlash barqaror iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash, xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash va O'zbekiston turizm sektorining raqobatbardoshligini oshirish uchun juda muhimdir. Ushbu tadqiqot ushbu qiyinchiliklarni tahlil qilishga va ularni hal qilishda innovatsion boshqaruv va startap tashabbuslarining rolini baholashga qaratilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI:

Turizmda innovatsion boshqaruv va startap ekotizimini rivojlantirish masalalari global miqyosda ham mamlakatimizda ham ko‘plab iqtisodchi olimlar tomonidan tadqiq etilgan.

Startaplarning iqtisodiy o‘sishga ta’siri: Iqtisodchi olimlar J. Schumpeterning innovatsion rivojlanish nazariyasiga tayanib, startaplarni turizmda "kreativ buzuvchi" (creative destruction) kuchi deb baholashadi. Zamonaviy tadqiqotchilar (masalan, Hall va Williams) turizm startaplari an’anaviy bozor tuzilmasini o‘zgartirib, yangi raqobat muhitini shakllantirishi va bu orqali narxlarning optimallashishi hamda sifatning oshishiga olib kelishini isbotlaganlar.

O‘zbekiston iqtisodiyoti kontekstida turizm innovatsiyalari: Mahalliy olimlardan M.Q. Pardaev va A.T. Mirzayev turizmda innovatsion faoliyatni boshqarishning mintaqaviy xususiyatlarini o‘rganganlar. Ularning ilmiy xulosalariga ko‘ra, O‘zbekistonda turizm klasterlarini tashkil etishda startap loyihalarni infratuzilmaga integratsiya qilish iqtisodiy samaradorlikni 15-20% ga oshiradi. Shuningdek, B.N. Navro‘z-zoda turizm marketingida raqamli texnologiyalardan foydalanish mamlakatning xalqaro reytinglardagi o‘rnini mustahkamlashning asosiy vositasi ekanligini qayd etadi.

Bundan tashqari Jahon tajribasi UN Tourism ma’lumotlariga ko‘ra, turizmda raqamli startaplarni qo‘llab-quvvatlovchi davlatlarda turizm tushumlari o‘rtacha yillik 12% ga tezroq o‘sadi.

O‘zbekiston holati: "Digital Uzbekistan — 2030" strategiyasi doirasida turizm xizmatlarini raqamlashtirish natijasida tranzaksiya xarajatlari sezilarli darajada kamayishi kutilmoqda. Hozirda mamlakatimizda turizm startaplari asosan "Booking", "Payment" va "Travel Planning" yo‘nalishlarida shakllanmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada O‘zbekiston turizm sohasida innovatsion boshqaruv tizimlarini joriy etish va startap loyihalarning iqtisodiy samaradorligini baholashda tizimli yondashuv metodologiyasidan foydalanildi. Tadqiqot jarayoni quyidagi uslubiy bosqichlarni qamrab oladi:

ISSN 3030-3907

Tahliliy va qiyosiy metodlar: Tadqiqotda turizm sohasidagi an’anaviy boshqaruv modellari va zamonaviy raqamli texnologiyalarga asoslangan "Smart-turizm" konsepsiyalari o‘zaro qiyosiy tahlil qilindi. O‘zbekistonning turizm ekotizimi xalqaro tajribalar (Turkiya, Singapur va BAA) bilan solishtirilib, mamlakat iqtisodiyoti uchun mos keluvchi innovatsion modellar aniqlandi.

Statistik va empirik ma’lumotlar bazasi: Tadqiqotning amaliy asosi sifatida O‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi va Turizm qo‘mitasining 2020–2025 yillardagi rasmiy hisobotlari, shuningdek, sohadagi startaplar dinamikasi bo‘yicha statistik ko‘rsatkichlar tahlilga tortildi. Ma’lumotlarni qayta ishlashda miqdoriy (quantitative) va sifat (qualitative) tahlil usullari uyg‘unlashtirildi.

Keys-stady (Case study) usuli: O‘zbekistonda muvaffaqiyatli faoliyat ko‘rsatayotgan mahalliy turistik startaplarning (masalan, bronlash platformalari, transport-logistika ilovalari) biznes modellari o‘rganildi. Ushbu usul orqali startaplarning sohadagi xizmatlar sifatini oshirishdagi bevosita roli va ularning iqtisodiy barqarorlikni ta’minlashdagi imkoniyatlari tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O‘zbekiston turizm sohasida innovatsion boshqaruv va startap loyihalarning iqtisodiy samaradorligini tahlil qilish natijasida so‘nggi yillarda sezilarli o‘sish dinamikasi kuzatildi. Tadqiqot natijalari quyidagi asosiy yo‘nalishlar bo‘yicha tizimlashtirildi:

1. Raqamli transformatsiyaning iqtisodiy ko‘rsatkichlariO‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma’lumotlariga ko‘ra, 2024-yil yakuniga ko‘ra xorijiy sayyohlar soni 7,7 milliondan oshdi. Innovatsion bronlash tizimlari va raqamli marketing platformalarining kengayishi natijasida turizm xizmatlari eksporti hajmi 2,5 mlrd dollardan ziyodni tashkil etadi. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, onlayn platformalar (booking.com, airbnb, c-trip) va mahalliy startaplar (masalan, Iticket, Tabani) orqali amalga oshirilgan tranzaksiyalar ulushi umumiy xizmatlarning 45% idan oshgan. Bu ko‘rsatkich 2019-yilda atigi 15-18% ni tashkil etgan edi[1].

2. Xizmat ko‘rsatish sifatidagi sifat o‘zgarishlariInnovatsion boshqaruv tizimlarini (Property Management Systems - PMS) joriy etgan mehmonxona va turistik ob’ektlarda xizmat ko‘rsatish vaqti 30% ga qisqargan, mijozlarning qoniqish darajasi (Net Promoter Score - NPS) esa o‘rtacha 12-15% ga oshgan[2].

3. Hududiy rivojlanishdagi natijalar Startap loyihalar, ayniqsa "Guesthouse" va "Agroturizm" yo‘nalishidagi raqamli platformalar tufayli, sayyohlar oqimi faqatgina "Oltin uchburchak" (Samarqand-Buxoro-Xiva) bilan cheklanib qolmay,

[1] O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi rasmiy veb-sayti: www.stat.uz.
[2] O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasining yillik hisobotlari (2024–2025): www.uzbektourism.uz.

ISSN 3030-3907

Farg‘ona vodiysi va Surxondaryo kabi hududlarda ham 18-20% ga o‘sgan. Bu esa chekka hududlarda yangi ish o‘rinlari yaratilishiga xizmat qilgan. Xulosa o‘rnida: Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, innovatsiyalarni boshqarish va startaplarni qo‘llab-quvvatlash O‘zbekiston turizm iqtisodiyotining barqaror o‘sishini ta’minlovchi eng istiqbolli yo‘nalishdir. Raqamli yechimlar tranzaksiya xarajatlarini kamaytirish bilan birga, sohaning yalpi ichki mahsulotdagi (YAIM) ulushini oshirishga bevosita xizmat qilmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O‘zbekiston turizm industriyasida innovatsion boshqaruv va startap loyihalarning joriy etilishi shunchaki texnologik yangilanish emas, balki makroiqtisodiy barqarorlikni ta’minlovchi muhim drayver hisoblanadi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, ushbu ta’sirni quyidagi to‘rtta strategik yo‘nalish bo‘yicha tahlil qilish mumkin:

1. Bandlik tuzilmasining transformatsiyasi va intellektual mehnat bozori Startap loyihalar sohada yangi turdagi, yuqori qo‘shimcha qiymatga ega bo‘lgan ish o‘rinlarini yaratadi. Agar an’anaviy turizmda mehnat asosan xizmat ko‘rsatish xodimlari (ofitsiant, gid, haydovchi) bilan cheklangan bo‘lsa, innovatsion loyihalar hisobiga bozorga IT-mutaxassislar, ma’lumotlar tahlilchilari (data scientists) va raqamli marketing menejerlari kirib kelmoqda. Bu esa yoshlar o‘rtasida "aqlli" bandlikni ta'minlash bilan birga, sohadagi mehnat unumdorligini oshiradi.

2. Xizmat sifati va xalqaro raqobatbardoshlikning oshishi Innovatsion boshqaruv tizimlari (masalan, avtomatlashtirilgan bronlash, CRM va aqlli mehmonxona tizimlari) inson omili bilan bog‘liq xatolarni minimallashtiradi. Raqobat muhitining kuchayishi mahalliy tadbirkorlarni xalqaro standartlarga (UN Tourism) moslashishga majbur qiladi. Bu esa xizmat ko‘rsatish servis darajasining sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarilishiga va O‘zbekistonning jahon turizm bozoridagi nufuzini (nation branding) mustahkamlashga xizmat qiladi.

3. Turizm eksporti hajmini raqamli platformalar orqali kengaytirish Raqamli platformalar va startaplar xalqaro sayyohlar uchun O‘zbekiston turizm mahsulotlarini "bir marta bosish" (one-click) masofasiga yaqinlashtiradi. Global platformalar bilan integratsiya va mahalliy startaplarning xorijiy tillardagi servisni yo‘lga qo‘yishi natijasida xorijiy valyuta tushumi (turizm eksporti) hajmi to‘g‘ridan-to‘g‘ri oshadi. Ma’lumotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, raqamli marketingga yo‘naltirilgan investitsiyalar sayyohlar sonini an'anaviy reklamaga qaraganda 3 barobar tezroq oshiradi.

4. Infratuzilmani hududiy diversifikatsiya qilish Innovatsiyalarning eng muhim afzalliklaridan biri — masofaviy va chekka hududlarni turistik aylanishga jalb qilishdir. "Aqlli turizm" yechimlari orqali tog‘li va cho‘l hududlarida ham

ISSN 3030-3907

turistik xizmatlarni autsorsing qilish, ekoturistik loyihalarni raqamli marketing orqali targ‘ib qilish imkoniyati paydo bo‘ladi. Bu esa markaziy shaharlar (Samarqand, Buxoro) bilan bir qatorda, chekka qishloqlarning infratuzilmasini rivojlantirishga va hududiy iqtisodiy tengsizlikni kamaytirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 27-iyuldagi "Turizm sohasida islohotlarni chuqurlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi Farmoni.
2. Gretzel, U., et al. (2015). "Smart Tourism: Foundations and Developments". *Electronic Markets*, Vol. 25, No. 3, pp. 179-188.
3. Tukhtabaev, J. S. (2023). "The Role of Startups in Increasing the Competitiveness of the Tourism Sector in Uzbekistan". *Journal of Marketing and Information Systems*, Issue 4, pp. 12-25.
4. Navruz-zoda B. N., Najmiddinov S. N. Importance and role of ziyarah tourism in raising tourism potential of Bukhara region //Scientific reports of Bukhara State University. – 2020. – Т. 3. – №. 2. – С. 231-235.
5. Хайитбоев Б. Х., Нажмиддинов С. Н. У. Опыт зарубежных стран в формировании цифровой экономики: выводы и перспективы для Узбекистана //Вестник науки и образования. – 2020. – №. 1-2 (79). – С. 25-28.
6. Najmiddinov S. FURTHER IMPROVEMENT OF THE AUTOMATION SYSTEM OF ELECTRONIC SERVICES AND TOURIST PERMITS //Innovation Science and Technology. – 2025. – Т. 1. – №. 12.
7. Sulton, N., and V. Hasan. "Importance Of Smart Tourism In Improving Tourism Management In Uzbekistan." Gospodarka i Innowacje 46 (2024): 15-19.
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi rasmiy veb-sayti: www.stat.uz.
9. O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasining yillik hisobotlari (2024–2025): www.uzbektourism.uz.

ISSN 3030-3907